

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	Institutas
Kognityvinių mokslų genezė ir pamatinės problemos	H 001	Filosofijos	Filosofijos
Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS	Studijų būdas	Kreditų skaičius
paskaitos		konsultacijos	1
individualus	4	seminarai	

Dalyko anotacija			
<p>Kognityvinių mokslų genezė. Kognityvinių mokslų priešistorė. Biheviorizmo kritika psichologijoje: mokymasis be skatinimo, pažintiniai žemėlapiai, planai ir sudėtingas elgesys, pirmieji informacijos apdorojimo modeliai. Ankstyvieji dirbtinio intelekto tyrimai: algoritmas, komputacija, Turingo mašinos. Biheviorizmo kritika kalbotyroje: formali kalbos analizė. Kognityvinių mokslų atsiradimas. Pirmieji natūralios kalbos apdorojimo modeliai, vaizdų ginčas (<i>imagery debate</i>), komputacinio, algoritminio ir įgyvendinimo lygmenų skirtis aiškinime. Mentalinės reprezentacijos. Posūkis link neurologijos: neuronų tinklų modeliai, PET, fMRI technologijos. Nauji iššūkiai: sąmonės (<i>consciousness</i>) problema, dinaminės sistemos, eksperimentinė filosofija.</p> <p>Pamatinės kognityvinių mokslų problemos. Integracijos problema: vietinė ir globali integracija, tarp-teorinė redukcija, aiškinimo lygmenys, psichikos architektūra. Bendrų informacijos apdorojimo modelių ginčas: simbolinis, konekcionistinis ir dinaminis informacijos apdorojimo modeliai. Psichikos architektūros problema: masinio moduliarumo hipotezė. Psichokos evoliucija. Rėmų problema (<i>frame problem</i>), ikūnytas ir kontekstualus pažinimas. Kultūra ir pažinimas. Sąmonės problema: reduktyvistiniai ir anti-reduktyvistiniai argumentai.</p> <p>Atsiskaitymo reikalavimai yra siejami su disertacijos tematika ir nustatomi individualiai.</p>			

Literatūra		
Pagrindinė literatūra:		
1. Chalmers, D. J. 1996. <i>The Conscious Mind</i> . Oxford: Oxford University Press.		
2. Chomsky, N. 1957. <i>Syntactic Structures</i> . The Hague: Mouton.		
3. Churchland, P. S. 1986. <i>Neurophilosophy</i> . Cambridge, MA: MIT Press.		
4. Clark, A. 1997. <i>Being There</i> . Cambridge, MA: MIT Press.		
5. Dreyfus, H. L. 1972. <i>What Computers Can't Do</i> . New York: MIT Press.		
6. Fodor, J. 1983. <i>The Modularity of Mind</i> . Cambridge, MA: MIT Press.		
7. Fodor, J. 1975. <i>Language of Thought</i> . Cambridge, MA: Harvard University Press.		
8. Marr, D. 1982. <i>Vision</i> . San Francisco: W. H. Freeman.		
9. Port, R. F.; Van Gelder, T., eds. 1995. <i>Mind as Motion</i> . Cambridge, MA: MIT Press.		
10. Rumelhart, D. E.; McClelland, J. L. and the PDP Research Group. 1986. <i>Parallel Distributed Processing</i> . Cambridge, MA: MIT Press.		
Papildoma literatūra:		
1. Bermúdez, J. L. 2014. <i>Cognitive Science</i> . Cambridge: Cambridge University Press.		
2. Carruthers, P. 2011. <i>The Opacity of the Mind</i> . Oxford: Oxford University Press.		
3. Carruthers, P.; Laurence, S.; Stich, S., eds. 2005-7. <i>The Innate Mind</i> , Vol. 1-3. Oxford: Oxford University Press.		
4. Churchland, P. M. 2007. <i>Neurophilosophy at Work</i> . Cambridge: Cambridge University Press.		
5. Damasio, A. 2010. <i>Self Comes to Mind</i> . New York: Pantheon Books.		
6. Gallagher, S.; Schmicking, D., eds. 2010. <i>Handbook of Phenomenology and Cognitive Science</i> . Dordrecht: Springer.		
7. Kahneman, D. 2011. <i>Thinking, Fast and Slow</i> . New York: Farrar, Straus, and Giroux.		
8. Knobe, J.; Nichols, S., eds. 2008. <i>Experimental Philosophy</i> . Oxford: Oxford University Press.		
9. Margolis, M.; Samuels, R.; Stich, S., eds. 2012. <i>The Oxford Handbook of Philosophy of Cognitive Science</i> . Oxford: Oxford University Press.		
10. Stainton, J., ed. 2006. <i>Contemporary Debates in Cognitive Science</i> . Oxford: Blackwell.		
Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Mokslo laipsnis	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus

Jonas Dagys	Dr.	<p>Berniūnas, R., Dagys, J., Dranseika, V., (2017). „Proper names, rigid designation, and empirical studies on personal identity“ // <i>Topoi. An International Review of Philosophy</i>. ISSN: 0167-7411.</p> <p>Dagys, J., (2014). „Pastabos apie neverbalinio kontinuumo idėją“ // <i>Problemos 2014 Priedas</i>, p. 18-28. (Thomson Reuters Web of Science Arts & Humanities Citation Index)</p> <p>Dagys, J., Dranseika, V., Grenda, V., Vasilionytė, I., „Reduktyvizmo raiška šiuolaikinėje analitinėje filosofijoje“. - <i>Problemos</i>, Nr. 85, Vilnius, 2014, p. 141-152.</p> <p>Dagys, J., „Šiuolaikinė psichofizinio reduktyvizmo ir antireduktyvizmo polemika ir jos metodologinės išdazos“. - <i>Problemos</i>, priedas, Vilnius, 2012, p. 22-36.</p> <p>Dagys, J., "Putnamian anti-envattor ver. 3.00: new features - same results". - <i>Problemos</i>, Nr. 77, Vilnius, 2010, p. 39-48.</p>
Paulius Rimkevičius	Dr.	<p>Rimkevičius, P. (2021). Mental imagery and the illusion of conscious will. <i>Synthese</i>, 199(1-2), 4581-4600. doi:10.1007/s11229-020-02992-7</p> <p>Berniūnas, R., Beinorius, A., Dranseika, V., Silius, V., & Rimkevičius, P. (2021). The weirdness of belief in free will. <i>Consciousness and cognition</i>, 87, 1-15. doi:10.1016/j.concog.2020.103054</p> <p>Berniūnas, R., Rimkevičius, P., Beinorius, A., Dranseika, V., & Silius, V. (2024). Being prosocial and happy, and believing in life-determining forces across cultures. <i>Journal of cultural cognitive science</i>, 8, 31-45. doi:10.1007/s41809-023-00139-x</p> <p>Berniūnas, R., Beinorius, A., Dranseika, V., Silius, V., & Rimkevičius, P. (2023). Bound to share or not to care. the force of fate, gods, luck, chance and choice across cultures. <i>Journal of cognition and culture</i>, 23(3-4), 451-475. doi:10.1163/15685373-12340172</p> <p>Rimkevičius, P. (2020). The interpretive-sensory access theory of self-knowledge: empirical adequacy and scientific fruitfulness. <i>Problemos</i>, 97, 150-163. doi:10.15388/Problemos.97.12</p>
Marius Povilas Šaulauskas	Prof.	<p>„Revizionistinis konstruktyviojo empirizmo normatyvumas“ (kartu su J. Bujoku). - <i>Problemos</i>, Nr. 83, Vilnius, 2014, p. 48-61;</p> <p>„Heideggerio bylos“ byla: filosofijos silpnatvė ir stiprybė“ (kartu su L. Adomaičiu). - <i>Sociologija. Mintis ir veiksmai</i>, nr. 1 (34). Vilnius: VU ir KU, 2015, p. 5-15;</p> <p>„Frege's Bedeutung kaip reikšmė ir kaip nurodymas“ (kartu su A. Plėšniu). - <i>Problemos</i>, Nr. 91, Vilnius, 2017, p. 29-43;</p> <p>„Ecological citizenship: habitus of care in the public sphere“ (kartu su A. Bartkiene, R. Bikauskaite). - <i>Problemos. Vilniaus universiteto leidykla</i>, 2018, t. 93, p. 129-141;</p> <p>„Rethinking Ecological Citizenship“ (kartu su A. Bartkiene, R. Bikauskaite, D. Mincyte). - Vilnius, Lithuania: Vilnius University Press, 2019.</p>

Patvirtinta Filosofijos mokslo doktorantūros komitete 2019 m. spalio 22 d., protokolo Nr. 250000-KI-41

Filosofijos mokslo doktorantūros komiteto pirmininkas prof. dr. Marius Povilas Šaulauskas